

NAGS og STEINs tur til Eifel

Av Thor Sørлие

Tre forventningsfulle samlere satte kursen sørover i slutten av juni i år. Invitasjon til å bli med på denne turen var blitt gitt to ganger i STEIN, og vi var egentlig forundret over at ikke flere hadde vist interesse for å bli med.

Messa i St. Marie aux Mines vil bli omtalt av Astrid Haugen og Jan Stenløkk et annet sted i dette nummeret, og min oppgave blir å fortelle litt om hva vi opplevde på samleturen i Eifel.

Allerede i desember tok undertegnede kontakt med Willi Schüller (Schülleritt) og Bernd Ternes (Ternesitt), som er to av de aller dyktigste samlere i Eifel og med mange artikler i Lapis bak seg.

Schülleritt, Løhley*

Ternesitt, Bellerberg*

Vi ønsket å besøke Eifel rett etter messa i St. Marie og spurte om de kunne guide oss en dag eller to. Til vår store glede viste det seg at to britiske geologiforeninger også hadde spurt om det samme, og vi fikk da klarsignal om at vi i en ukes tid kunne få bli med på en samletur i Eifel.

Å samle i utlandet krever planlegging. Ni brev, med spørsmål om tillatelse, ble sendt til eierne av ulike steinbrudd. Resultatet ble tre positive og ett negativt svar, så vi måtte sette vår lit til at Bernd og Willi med sine kontakter, klarte å ordne resten. Til slutt var alt i orden og vi kunne bare glede oss til denne uka.

Et hyggelig hotell i Weibern ble vår base, og hver dag dro vi ut til ulike brudd og severdigheter sammen med engelskmennene. Eifel er et vulkanområde vest for Moseldalen, og et utall vulkaner har dannet ulike basalter, lavaer og tuffer. Takket være denne mangfoldigheten kan man finne en rekke forskjellige mineraler, og de fleste er i mikroformat og svært vakre.

Første dag gikk turen Hannebacher Ley, et brudd som er typelokaliteten til hannebachitt, men som ikke lenger er i drift. Det er likevel fortsatt materiale å lete i, men akkurat her var det ikke så mye som ble funnet. Det hekker også hubro i dette området, og Astrid var heldig å få se denne fuglen.

Vi fortsatte så til fots til Perler Kopf Granatfeld; en riktig merkelig lokalitet! Et lite jorde fikk hele gjengen til å kripe på knærne, og blant jord og småstein fant vi ørsmå melanitt-granater. Deretter bar det videre til klosteret Maria Lach. En vakker opplevelse og det var spennende og avvekslende å se andre severdigheter i området mellom steinslagene.

Etter arbeidstid fikk vi anledning til å besøke bruddet «In der Dellen», kjent for det vakre, blå mineralet haüyn og mange andre spennende mineraler.

Bernd Ternes i «In den Dellen».

Haüyn med fluorapatitt, Laacher See*

Jan i arbeid.

Neste dag sto nye brudd på programmet, og forventningene var store. Først Nickenicher Weinberg, hvor mye vakkert og spennende er funnet. Etter flere timers jakt var vi godt fornøyd med utbyttet, og vi vet at mange timer med gjennomgang og studier venter oss fremover.

Willi hadde ellers en liten utfordring til oss; drikke en Eifelsnaps med glasset balanserende på steinhammeren. Vi klarte det med glans og snapsen smakte!

Andreas og André i «In den Dellen» .

Vår guide Bernd fortalte at haüyn er det mest ettertraktede mineralet i området, og så vel krystaller som fasettslipte steiner oppnår svært høy pris, ikke minst på det japanske markedet.

Vi koste oss her i flere timer og fant en hel del, også haüyn.

Willi Schüller og oss tre fra Norge.

Ved langbordet.

Thor prøver en "hammersnaps".

Rother Kopf. Foto: Astrid Haugen.

Etter dette besøket, bar det videre til Fraukirch, en vakker liten kirke med sin historie om St. Geneviva av Brabant.

Så nærmet det seg middagstid, og Willi tok oss med til Vulkan-bryggeriet. Først besøkte vi det gamle øl-lageret 40 meter under bakken, der temperaturen alltid er 7 grader. Med basaltsøyler over oss, vandret vi rundt i disse fordums ølhaller. Deretter fikk vi besøke bryggeriets moderne produksjon, og som seg hør og bør, ble det også litt smaking rett fra tanken her. Deretter var det tid for et av de gigantiske middagsmåltidene vi ble servert i Eifel hvor vi alle slet med å få ned porsjonene!

I og med at vi ikke hadde anledning til å delta hele uken og på alle turene, ble onsdagen

vår siste samledag. Denne dag sto bruddet Rother Kopf på programmet og ønsket om å finne Schülleritt, Güntherblassitt og andre sjeldenheter var stort. Akkurat hva vi fant er foreløpig litt uklart, men noen fine biter med zeolitter og råmaterialet, der de to nevnte mineraler finnes, ble i alle fall med hjem i bagasjen. Vi krysser fingrene for at vi har gjort gode funn!

Videre ble det en tur til Auf'm Kopp hvor bl.a Visegneitt-krystaller ble funnet, før Musefellemuseumet skulle besøkes. Dette er nok det rareste museet jeg har besøkt og den lange og gamle introduksjonsfilmen om produksjonen fikk flere enn meg til å sovne. Utstillingen derimot, rommet mange artige musefeller fra hele verden, og var avgjort verd stoppet.

Astrid med slegga mens Richard Belson heier.
Foto: Chris Marsh.

Trevor Devon og Leslie Haines ved steinbordet.

Ved steinbordet i hagen.

Richard Bell, Jeanette Inkin, Richard Belson,
Chris Marsh, Martin Stolworthy utenfor
musefelleemuseet.

Dagen ble avsluttet med et besøk hjemme hos Willi Schüller. Han må ha et av de flotteste steinrom jeg noen gang har sett, og en Eifelsamling som må være unik. I montre og skuffer hadde han et enorm og sikkert komplett samling av det Eifel kan by på av mineraler. Hos Willi vanket det kaffe, kaker og vin og i hagen hadde han dekket et bord med råmateriale fra brudd i området. Alle kunne forsyne seg og i tillegg fikk vi stukket til oss flere andre mineraler. Han fikk se STEIN og likte så godt det han så, at han ba om å få skrive en artikkel om de mineraler i Eifel som også kan finnes i Norge.

Andreas Meyer fra Tyskland og André Robbemond fra Nederland inngikk også i vår lille gruppe, og Jan overrakte Willi og Bernd en liten hilsen fra oss; et feltmikroskop som kan være praktisk å ha tilgjengelig når vi (eller andre) kommer på besøk igjen. Vi kan se tilbake på en flott og variert tur både i Frankrike og i Tyskland, og kanskje dette var første start på flere turer i NAGS- STEIN sin regi?

*) En takk til Stephan Wolfsried for bruken av bildene av mikromineralene fra Eifel.

Haiÿn som slipte steiner og krystaller.

Jan overrekker Willi en hilsen fra den norske
delegasjonen.

Willi Schüller med den første
Schülleritten.

Hele gjengen i Nickenicker Weinberg.